

Vreme: 19.07.2026 14:37

Medij: kurir.rs

Link: <https://www.kurir.rs/zabava/zanimljivosti/10053096/turska-i-azerbejdžan-podneli-zahtev-unesco-da->

Autori: Kurir Zabava

Teme: Evropska komisija

Naslov: Čija li je baklava? Ove države tražile su od UNESCO da je proglase njihovim nasleđem, mnoge zemlje se bune

4193

Zajednički zahtev Azerbejdžana i Turske da UNESCO zaštiti baklavu kao njihovo nasleđe izazvao je oštru polemiku među državama i na mrežama.

Zajednički korak Azerbejdžana i Turske, koji su od UNESCO zatražili da proglasi baklavu njihovim nematerijalnim kulturnim nasleđem, izazvao je oštre reakcije i negodovanje u susednim državama. Ova tradicionalna poslastica, napravljena od naslaganih tankih kora, bogato filovana seckanim orasima ili drugim jezgrastim voćem i natopljena šećernim ili medenim sirupom, veoma je popularna u dvadesetak zemalja, piše portal The European Correspondent. Može se naći na trpezama širom Balkana, Bliskog istoka, Kavkaza, kao i u srednjoj i južnoj Aziji, zbog čega gotovo svaka od tih kultura ima sopstveni recept i smatra ovaj dezert delom svog autentičnog kulinarskog identiteta. Međunarodni sporovi oko ovog slatkiša intenzivirali su se još 2013. godine. Tada je Evropska komisija zvanično registrovala baklavu iz Gaziantepa - grada koji važi za tursku prestonicu ove poslastice, dodelivši joj zaštićeno geografsko poreklo pod imenom "Antep Baklavasi", čime je zakonski sprečena svaka imitacija. Sa jedne strane, turski istoričari čvrsto stoje iza tvrdnje da je baklava u svom savremenom obliku nastala u osmanskome Istanbulu. Sa druge strane, njihove grčke kolege navode da koreni ovog čuvenog kolača potiču iz Vizantijskog carstva, na čijim je temeljima izrasla današnja Grčka. Pored njih, još petnaestak država iz Evrope i Azije polaže istorijsko pravo na ovaj recept. Tako su grčki evroparlamentarci u januaru 2025. godine predali zvaničan prigovor Evropskom parlamentu, potencirajući grčke korene poslastice i izražavajući oštar protest zbog toga što Ankara i Baku pokušavaju da prisvoje ovaj specijalitet. Stručnjaci su ovu pojavu, gde se poreklo hrane koristi za podsticanje nacionalnog ponosa, nazvali "gastronacionalizam". Izveštaji portala European Correspondent ukazuju na to da je Turska naročito aktivna na ovom polju. Tokom nedavnog samita Severnoatlantske alijanse u Ankari, gde su boravili najviši zvaničnici zemalja članica NATO-a, baklava je redovno bila na meniju kao dezert. Tom prilikom su i mnogi drugi regionalni specijaliteti, oko kojih postoje diplomatska sporenja, stranim delegacijama prikazani isključivo kao deo jedinstvene turske tradicije. Zajednička aplikacija Turske i Azerbejdžana za zaštitu baklave jasna je manifestacija gastronacionalizma na delu. Ovaj potez Bakua i Ankare usledio je samo nekoliko meseci nakon što je jedan ugostiteljski objekat iz Soluna zatražio od Uneska da prizna "pacu" (vrstu tradicionalne guste čorbe) kao izvorno grčko jelo, tvrdeći da njeni koreni datiraju još iz Homerovog doba. Turski mediji su odmah uzvratili i osporili ovaj zahtev Atine, navodeći da je ta čorba u Turskoj poznata kao "iškembe" i da je reč o njihovom istorijskom jelu. Kao ključni dokaz ponudili su zapise čuvenog otomanskog putopisa Evlije Čelebije iz 17. veka. Institucionalne debate unutar Uneska o poreklu hrane nisu retkost i ne vode se isključivo među zemljama koje su nekada pripadale Osmanskom carstvu. Mnoge vlade širom sveta doživljavaju UNESCO sertifikat kao prestižni marketinški i zaštitni znak. "To je čisto simbolično. Nasleđe je političko sredstvo, to nije tajna. Države ga koriste radi vidljivosti, prestiža i izgradnje identiteta. Drugim rečima, reč je o jeftinom mehanizmu za podsticanje nacionalizma i projektovanje tzv. meke moći", izjavila je antropološkinja Kjara Bortoloto, stručnjak za kulturno nasleđe pri Francuskom nacionalnom centru za naučna istraživanja. U realnosti, zvanični status kod ove međunarodne organizacije ne donosi velike materijalne prednosti. UNESCO ne obezbeđuje finansijske subvencije, ne garantuje institucionalnu podršku, niti samostalno sprovodi dugoročne

Vreme: 19.07.2026 14:37

Medij: kurir.rs

Link: <https://www.kurir.rs/zabava/zanimljivosti/10053096/turska-i-azerbejdzan-podneli-zahtev-unesco-da->

Autori: Kurir Zabava

Teme: Evropska komisija

Naslov: Čija li je baklava? Ove države tražile su od UNESCO da je proglase njihovim nasleđem, mnoge zemlje se bune

marketinške kampanje nakon donošenja odluke. Ipak, najveći benefit koji države dobijaju jeste globalna vidljivost koja može pokrenuti pozitivne ekonomske i turističke efekte. Da li će baklava dobiti zvanični status azerbejdžansko-turskog kulturnog nasleđa, biće poznato nakon predstojećeg zasedanja UNESCO u decembru ove godine. (Kurir.rs/The European Correspondent) Pogledajte video: Kako se pravi ferero rošer baklava

